

جوشش دوازده چشمه نور*

گزارشی از برگزاری دوازدهمین کنگره سراسری قرآن کریم سمپاد
بزرگداشت شهید آیت الله محمد باقر صدر (۲۴-۲۶ تیر / تهران)

رضا گلشن مهرجردی

در شانزدهمین سالگرد پایه گذاری مجموعه افتخار آفرین و جریان ساز استعدادهای درخشان در آموزش و پرورش میهن اسلامی، و در تداوم مسیر طی شده سراسر عشق یازده ساله مسابقات سراسری حفظ، قرائت و مفاهیم قرآن کریم سمپاد، تیرماه امسال ستاد مرکزی سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان مفتخر به شرف پذیرایی از میهمانان گرامی شرکت کننده در دوازدهمین کنگره سراسری قرآن کریم سمپاد بود.

نهال نوس مسابقات سراسری قرآن کریم که دوازده سال پیش به همت والای ریاست محترم سازمان و به دست گروهی از فارغ التحصیلان جوان آن زمان سمپاد غرس شده بود، در گذر از دوازده بهار پیاپی، درخت پرثمری گشت که جمعی از بهترین فرزندان و دانش آموزان عزیز سمپاد در سایه گسترده آن، به نام مقدس قرآن کریم گرد هم آیند و مصداق این گفته شاعر شوند که:

آسمان رشک برد، بهر زمینی که در او دو نفر، یک دو نفس بهر خدا بنشینند

* فَاَنْفَخَرْتُ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا (بقره، ۶۰)

خاصه که در دوازدهمین بهار، توفیق صد چندان رفیق راه یاران کنگره قرآنی سمپاد شد و دانش‌آموزان و مدیران و مجریان شرکت‌کننده این دوره مسابقات، موفق به زیارت و درک محضر شاگرد برگزیده مکتب احیاگر قرآن کریم در جهان معاصر و معلم بزرگ قرآن کریم در روزگار ما، رهبر معظم انقلاب اسلامی، حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای - مدظله العالی - شدند.

دوازدهمین کنگره سراسری قرآن کریم سمپاد، بزرگداشت شهید مظلوم آیت‌الله سید محمدباقر صدر، روزهای ۲۴ الی ۲۶ تیرماه ۱۳۸۲ به میزبانی ستاد مرکزی سمپاد در پژوهشگاه شهید بهشتی برگزار شد.

مراسم افتتاحیه کنگره، صبح روز سه‌شنبه ۸۲/۴/۲۴ با پخش سرود ملی جمهوری اسلامی ایران و تلاوت آیاتی از کلام‌الله مجید آغاز شد. پس از عرض خیرمقدم و ارائه گزارشی مختصر از برگزاری مراحل مقدماتی کنگره توسط مدیر فوق‌برنامه سمپاد، جناب آقای دکتر اژه‌ای، مشاور فرهنگی رییس جمهور و سرپرست سازمان به ایراد سخنرانی در جمع دانش‌آموزان، مدیران مراکز آموزشی و نمایندگی‌های استانی سمپاد پرداختند. ایشان با مروری بر فعالیت‌ها، اقدامات و سرگذشت عمر پربرکت شهید محمدباقر صدر و چگونگی دستگیری و شهادت ایشان و خواهر گرانقدرش بنت‌الهدی صدر، از این سرباز راستین اسلام و پیرو صدیق حضرت امام(ره) تجلیل کردند.

عصر آن روز، مسابقات رشته‌های سه‌گانه کنگره آغاز شد و در روز دوم، تا پاسی از شب ادامه یافت؛ مسابقات خواهران در محل نمازخانه کوثر و سالن اجتماعات شهید آوینی پژوهشگاه شهید بهشتی و مسابقات برادران در نمازخانه و کتابخانه مرکز آموزشی راهنمایی فرزندانگان تهران برگزار می‌شد. هم‌زمان با آغاز مسابقات، جلسات سمینار مدیران سمپاد با حضور آقای دکتر اژه‌ای، معاونین و مدیران کل حوزه ستادی، مدیران مراکز آموزشی و نمایندگان استانی سمپاد در محل سالن اجتماعات شهدای سمپاد پژوهشگاه شهید بهشتی در جریان بود.

همانند دوره‌های پیشین، در کنار برنامه‌های دیگر کنگره، ریاست محترم سازمان دو جلسه گفت‌ووشنود و پرسش و پاسخ آزاد با دانش‌آموزان پسر و دختر شرکت‌کننده در کنگره داشتند. جلسه برادران در روز اول و جلسه خواهران در روز دوم، پس از اقامه نماز جماعت مغرب و عشاء برگزار شد.

در این جلسات، پس از سخنان آقای دکتر اژه‌ای و پرسش و پاسخ آزاد، دانش‌آموزان هدایای خود را (شامل یک کیف با نشان سمپاد، تی‌شرت، پوشه، مداد و پاک‌کن نشان‌دار سمپاد و...) از دست ریاست محترم سازمان تحویل گرفتند.

بهترین و به یاد ماندنی‌ترین لحظات کنگره دوازدهم، در روز دوم برگزاری کنگره به وقوع پیوست. لحظاتی که دانش‌آموزان و مدیران شرکت‌کننده در کنگره، به شوق دیدار با رهبر خویش به سوی حسینیه امام خمینی (ره) به راه افتادند و با اجتماع در حسینیه، با سر دادن شعار «لیک یا خامنه‌ای لبیک یا حسین است / خامنه‌ای رهبر، ضیاء هر دو عین است» از رهبر معظم انقلاب استقبال کردند. پس از اقامه نماز ظهر و عصر با امامت مقام معظم رهبری، جناب آقای دکتر اژه‌ای در سخنان کوتاهی به ارائه گزارشی کوتاه از اهداف، تاریخچه و چگونگی برگزاری مراحل مختلف کنگره پرداختند و پس از آن، رهبر معظم انقلاب اسلامی با سخنان خود، دانش‌آموزان قرآنی سمپاد را مورد عنایت قرار دادند. (متن کامل سخنرانی ایشان، در همین شماره فصلنامه درج شده است). همچنین، شرکت‌کنندگان کنگره دوازدهم، نهار روز دوم کنگره را میهمان مقام معظم رهبری بودند.

در روز سوم، حضور جناب آقای غندالی، معاون محترم پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش در جلسه سمینار مدیران، موجب تغییر در برنامه‌های صبح شد و دانش‌آموزان توانستند صبح روز سوم را، در غیاب مدیرانشان به استراحت بپردازند. عصر آن روز، دانش‌آموزان و مدیران به زیارت مرقد امام‌زاده صالح (ع) و خرید سوغات از بازار سنتی تجریش گذراندند. در همین حین، داوران با جمع‌بندی امتیازات و نمرات، نتایج مسابقات رشته‌های مختلف را معین کرده بودند.

برنامه اختتامیه کنگره، مطابق روال چند سال اخیر، با اقامه نماز جماعت مغرب و عشاء به امامت ریاست محترم سازمان و قرائت دعای کمیل توسط جناب آقای دکتر آشتیانی، معاون تربیتی سمپاد، در حیاط مرکز راهنمایی فرزنانگان تهران آغاز شد. با استقرار میهمانان در محل برگزاری مراسم، پس از استماع گزارش برگزاری کنگره، جناب آقای دکتر اژه‌ای به ایراد سخنرانی پرداختند و سپس، لوح تقدیر و جایزه نفرات برتر رشته‌های مختلف را اهداء کردند. همچنین در این جلسه، میزبانی دوره سیزدهم کنگره به مراکز سمپاد مشهد واگذار شد و حاضران دوره دوازدهم کنگره، به شوق زیارت و آستان بوسی مرقد شریف حضرت ثامن الحجج، علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و شرکت در دوره سیزدهم کنگره، با کوله‌باری پراز آموخته‌ها و اندوخته‌های ارزشمند، به شهر و دیار خود بازگشتند.

برگزیدگان مرحله نهایی دوازدهمین کنگره حفظ، قرائت و معارف قرآن کریم سمپاد

یادواره شهید صدر، تهران، تیرماه ۱۳۸۲

<p>داهنمای پسران - قرائت</p> <p>شهادت بهشتی بیرجند شهادت اژه‌ای اصفهان شهادت صدوقی یزد شهادت هاشمی‌نژاد مشهد</p>		<p>داهنمای دختران - قرائت</p> <p>فرزانگان بابل فرزانگان مشهد فرزانگان لارستان</p>	
<p>داهنمای پسران - حفظ</p> <p>علامه حلی (۱) تهران شهادت بهشتی لارستان</p>		<p>داهنمای دختران - حفظ</p> <p>فرزانگان شیراز فرزانگان بندرعباس</p>	
<p>داهنمای پسران - حفظ ویژه</p> <p>میرزا کوچک‌خان رشت شهادت اژه‌ای اصفهان شهادت دستغیب شیراز</p>		<p>داهنمای دختران - حفظ ویژه</p> <p>فرزانگان مشهد فرزانگان آبادان و خرمشهر فرزانگان تهران</p>	
<p>داهنمای پسران - معارف قرآنی</p> <p>علامه حلی (۲) تهران شهادت بهشتی نیشابور علامه حلی (۱) تهران علامه حلی همدان</p>		<p>داهنمای دختران - معارف قرآنی</p> <p>فرزانگان تهران فرزانگان امین اصفهان فرزانگان شیراز فرزانگان بوشهر</p>	
<p>دایرستان پسران - قرائت</p> <p>شهادت هاشمی‌نژاد مشهد شهادت صدوقی یزد شهادت قدوسی قم شهادت بهشتی شهری</p>		<p>دایرستان دختران - قرائت</p> <p>فرزانگان یزد فرزانگان کاشان فرزانگان اهواز فرزانگان قم</p>	

دیپریستان دختران - حفظ		دیپریستان پسران - حفظ	
ریحانه حاجی زاده	فرزانگان تهران	مسعود تاجفر	شهید بهشتی شهری
مریم فاضلی	فرزانگان لارستان	رضا نامجو	شهید بهشتی بجنورد
آرزو قیاس صالح	فرزانگان همدان		
دیپریستان دختران - حفظ ویژه		دیپریستان پسران - حفظ ویژه	
طیبه ایزدی	فرزانگان اصفهان	سعید خراشادی زاده	شهید هاشمی نژاد مشهد
مطهره موسویان	فرزانگان کاشان	علیرضا نجفی	شهید بهشتی قائمشهر
دیپریستان دختران - معارف قرآنی		دیپریستان پسران - معارف قرآنی	
فاطمه رضایی حسین آبادی	فرزانگان تهران	وحید حقیقت	شهید بهشتی شهرکرد
الهام شرفی	فرزانگان مشهد	علیرضا خوشنویس	علامه حلی تهران
مرضیه بزدی	فرزانگان دزفول	محمدعلی زارعیان	شهید صدوقی یزد
الهام فتحی آذر	فرزانگان تبریز	میلاذ حسینی پور	شهید اژه‌ای اصفهان
سیده زهرا حامد	فرزانگان اردبیل	محمد ترک بلماز	علامه حلی تهران

در حاشیه...

استقبال از جستجوی قرآنی. نخستین مطلب، استقبال وسیع دانش آموزان از طرح جستجوی قرآنی و افزایش تعداد شرکت‌کنندگان در مرحله مقدماتی کنگره است... (که امیدواریم در سال‌های آتی نیز تداوم داشته باشد.)

تذکر به مدیران. کم توجهی و عدم پیگیری برخی از مدیران نسبت به انجام فعالیت‌های قرآنی در مراکز آموزشی، موجب گله برگزارکنندگان کنگره شده بود. در این باره، تذکرات جدی از سوی ریاست محترم سازمان و برگزارکنندگان به این مدیران داده شد.

آمارسازان. از سوی دیگر، برخی از مدیران مراکز به دلیل پیگیری بیش از حد فعالیت‌های قرآنی، آمار شرکت‌کننده بیش از صد درصد (!) دانش آموزانشان را به ستاد برگزاری ارائه کردند! بدینوسیله از دقت این مدیران تشکر می‌کنیم.

کاهش حجم مسابقات. عدم حضور آقای ناصرزاده، مدیرکل سابق فوق برنامه سمپاد و مسئول برگزاری یازده دوره پیشین کنگره، در روز افتتاحیه کاملاً محسوس بود. آقای گلشن، شاگرد سابق و جانشین فعلی ایشان - که با جثه نحیف خود، هرگز نمی تواند جای خالی استاد خود را پر کند! - در آغاز صحبت خود در مراسم افتتاحیه، ضمن اشاره به این نکته از «مجاهدت» و تلاش های یازده ساله معلم خود تشکر و تجلیل کرد. خوشبختانه، با توجه و تذکر آقای دکتر اژه ای، از روز دوم شاهد حضور جناب آقای ناصرزاده در جمع بچه های قرآنی حاضر در کنگره بودیم...

کنگره، بدون پیام. کنگره دوازدهم، نخستین کنگره ای بود که بدون پیام رسمی مقامات رسمی کشور برگزار شد. امیدواریم با پیگیری به موقع مسئولان برگزاری، در دوره های آینده شاهد این نقص نباشیم. (ناگفته نماند که فرمایشات گران قدر معظم رهبری در جمع اختصاصی بچه های قرآنی سمپاد، جای خالی پیام را، هزار باره پر کرد و شاید علت اصلی هم همین امر بود...!)

اتوبوس جهانگردی. گرمای بی سابقه هوای تهران در ایام برگزاری کنگره و افاقه نکردن کولرهای خوابگاه ها و سالن های برگزاری جلسات و مسابقات، که موجب دردسر میهمانان و شرمندگی میزبانان شده بود، هیچ ارتباطی به معاون محترم اداری و مالی سازمان نداشت! این ماجرا، یادآور قصه مورچه خوار و اتوبوس جهانگردی است، که فقط سالی یک بار...

عدالت خوابگاهی. دانش آموزان پسر شرکت کننده در کنگره دوازدهم، نسبت به عدم رعایت عدالت در تخصیص خوابگاه به پسران و دختران گله مند بودند. علت این گله مندی این بود که گمان می کردند در خوابگاه دخترانه، همه چیز روبراه است! غافل از این که مدیر مرکز راهنمایی فرزنانگان، معاون محترم آموزشی سازمان هم هست و آنجا هم، همین آش است و همین کاسه...!

مسابقه در نمازخانه کوثر. در این دوره، برای نخستین بار از نمازخانه تازه ساز و (در نوع خود) منحصر به فرد کوثر به عنوان محل برگزاری مسابقات حفظ و قرائت خواهران استفاده شد. ان شاء الله مبارک است.

پدیده «چندساله ها». در جلسه پرسش و پاسخ دانش آموزان پسر با ریاست سازمان، هنگامی که نام بچه ها برای دریافت هدایا خوانده می شد و آقای دکتر اژه ای از بچه ها می پرسیدند: «بار چندم است در مسابقات شرکت می کنی؟»، کمتر کسی بود که جوابی کمتر از سه یا چهار بدهد. چهره ها و نام های شرکت کنندگان کنگره، برای برگزارکنندگان آشنا است!

سطح پایین مسابقات. «سطح مسابقات امسال خیلی پایین است!» این مطلب را یکی از خواهران

شرکت‌کننده در کنگره، در جلسه پرسش و پاسخ با ریاست سازمان مطرح کرد. اما مهم، نحوه استدلال این خواهرگرامی بود که زبان پاسخ‌گویی برگزارکنندگان را بند آورد: «به دلیلش همین که من تو این مسابقات قبول شدم!»

دیدار در دقیقه‌نود. برنامه دیدار با مقام معظم رهبری، در فاصله زمانی کمتر از دوازده ساعت تا افتتاحیه کنگره قطعی نشده بود. ولی پیگیری مثال‌زدنی آقای دکتر اژه‌ای - که از چند هفته پیش از زمان برگزاری کنگره آغاز شده بود - در آخرین لحظات ثمربخش شد و با اعلام موافقت شخص مقام معظم رهبری، دیدار ایشان برای قرآنی‌های سمپاد میسر شد. با این وجود، به دلیل کمبود وقت برای اطلاع‌رسانی و نیز کمبود تعداد کارت، تعدادی از دوستان عزیز از برنامه بی‌خبر ماندند و نتوانستند در این دیدار حضور پیدا کنند.

تداخل وظایف (یا، هر کسی را بپرکاری...). در ایام برگزاری کنگره، برخی از مسئولان به جای رتق و فتق امور کنگره، مشغول هماهنگی برنامه‌های مسابقات مرحله مقدماتی المپیاد ورزشی سمپاد با مدیران مراکز بودند. هرگونه ارتباط این دوستان با دفتر معاونت تربیتی سمپاد مورد تأیید است! شب‌بیداری معارفی‌ها. بنا به سنت چند ساله، مراحل پایانی مسابقات رشته معارف قرآنی تا پاسی از شب ادامه یافت. این پدیده که به یک روال در کنگره تبدیل شده است، امسال حوصله برخی از برگزارکنندگان یازده دوره پیش مسابقات (!) را سر آورد و ایشان مجبور شدند با توسل به جعبه فیوز برق محل برگزاری مسابقات، بر این مشکل فائق شوند.

«محفلی»، به همت فرزنانگان. به همت تعدادی از تازه فارغ‌التحصیلان مرکز آموزشی فرزنانگان، نشریه روزانه‌ای با نام «محفلی» در ایام برگزاری کنگره انتشار یافت. این نشریه توانست، گوشه‌هایی از پشت صحنه کنگره را برای حاضران تشریح کند. در یکی از شماره‌های این نشریه، دوستان محفلی عنوان «آرم سازمان» را برای آقای ناصرزاده به کار بردند که خیلی به دلمان نشست...!

نور، صدا، دوربین... حرکت. پوشش خبری و تلویزیونی امسال کنگره، در مقایسه با دوره‌های پیش فوق‌العاده بود. بدون شک، مهم‌ترین دلیل این پدیده، پخش مفصل خبر دیدار اختصاصی دانش‌آموزان قرآنی سمپاد با مقام معظم رهبری، به عنوان خبر اول اخبار سیما بود که خیلی‌ها را متوجه این کنگره کرد.

نشان افتخار خدمتگزاری. در جلسه اختتامیه، آقای دکتر اژه‌ای چهار چفیه متبرک به غبار آستان حضرت سیدالشهداء، هدایی مقام معظم رهبری را به قید قرعه، به چهار نفر (یک دانش‌آموز پسر،

یک دانش آموز دختر، یک مدیر مرد و یک مدیر زن) اهدا کردند. همچنین، ریاست محترم سازمان دو عدد از این هدایای پرارزش را، به عنوان نشان افتخار خدمتگزاری، به نمایندگی از همه زحمت‌کشان برگزاری کنگره به آقای ناصرزاده و آقای گلشن (مسئولان سابق و لاحق برگزاری کنگره) اهدا کردند. انکار بدیهیات. هنگامی که در پایان مراسم اختتامیه، آستان مبارک حضرت ثامن الحجج (علیه السلام)، مشهد مقدس به عنوان میزبان دوره سیزدهم کنگره معرفی شد، یکی از مسئولان سمپاد در سازمان آموزش و پرورش استان خراسان - که گویا از شنیدن این خبر خیلی ذوق زده شده بود - پرسید: «اِه! مگر حرم حضرت رضا (علیه السلام) در مشهد است؟»

